

**Varroatoosi diagnostika ja tõrje
looduslähedaste võtetega.**

Töövõtulepingu PR-6-2.1-3 täitmise aruanne

Töö täitja: Raimo Kiudorf

Räpina 2010

Sissejuhatus

Uurimus hõlmab ajavahemikku 01.04.2010-24.08.2010.

Tõrjet olen teinud oma mesilas gaasilise oblikhappega Varrox aparadi abil. Kevadel võimalikult vara, kohe peale puhastuslendu, sügisel peale meevõttu, augustis või septembris. Lestade arvukust ega olemasolu pole ma varakevadel hinnanud, tõrjet teen kogu mesilale.

Proovid Eesti Mesinike Liidule saatsin enne tõrje tegemist. Analüüside tulemused näitasid, et lesti minu mesilas pole. Kas oli siis tõrje tegemine mõttetu?

Arvan, et tõrje oli siiski vajalik, kuna juunis leidsin, et osadest peredest on välja visatud tiibadeta mesilasi (kooruv haue). Kust need lestad nüüd nii järsku ilmusid on raske vastata. Võib-olla mesilaste eksimise teel naabermesilast.

Uurimuse tehnoloogia

Aprillis 2010 tegin tõrje kogu mesilale gaasilise oblikhappega, välja arvatud 4 peret, kellele tegin tõrje Beevitali ja lesehaudme väljalõikamisega. Nendel peredel püüdsin määrata ka lestade olemasolu. Tarupõhjale olevale paberile lesti ei kukkunud. Arvukus null.

Pärast tõrjet, 10. Aprillil kontrollisin kogu mesilast tarupõhjale pandud paberi abil. Mõnel perel oli maha kukkunud ainult 1-2 lesta. Edasi grupeerisin pered vastavalt tõrjete võtetele.

I grupp – Tõrje Beevitaliga

II grupp – Beevital + lesehaudme väljalõikamine

III grupp – Tõrje oblikhappega (kontrollrühm)

Kontroll paberlehe abil toimus iga 10 päeva järel. Kasutasin paberiribasid, mis mahtusid lennuavast sisse. Paberi tegin eelnevalt kokku toiduõliga, et lesti ei saaks õhuvooluga tarust välja ajada. Paberi mõõdud 25x45 cm. Hiljem tegin ümberarvestuse kogu tarupõhjale ja ööpäevale (24 tunnile). Paberi panin tarru õhtul peale lendlust ja võtsin ära hommikul enne lendlust. Meetod ise pole ehk kõige täpsem, aga mugav, kuna minul on lamavtarud ning pered tugevad. Põhipesas 22 kärge, sama palju ka täisraamilises magasinis. Lihtne on lesti lugeda korpustaru põhjalt, mis varustatud võrkpõhjaga. Põhjad sain EML-lt.

Tehnoloogiad

I

Beevital Hivecleani kasutasin vastavalt juhendile. Millal tegin tõrje?

- algas õietolmu aktiivne korje
- temperatuur oli ~18°
- tõrje tegin õhtul, kui mesilased kodus
- kärjetänavale lasin 15ml vedelikku, minul oli pisipakendid 15ml kooluga

- tõrjet tegin 2x 7 päevaste vahedega, kuna eelmisel aastal tegin ühekordse tõrje ja tulemus oli nigel. tõrje on küllaltki tülikas ja aeganõudev

II

Kasutasin koos lesehaudme väljalõikamisega ka Beevitali. Beevitaliga tegin tõrjet kui oli näha lesehaudmel üksikuid lesti. See oli 16. Mail. Kasutasin pesas ½ raamilise magasini, allaossa tehti kärg lesekannudega. lihtne oli vaadata lestade olemasolu ja kärg välja lõigata. Lesed olid 16 maiks pesas olnud juba ligi kuu aega. Esimene lesehaue oli pesas 8 aprillil.

III

See grupp oli kogu mesila, välja arvatud kaitsepered

Tulemus ja kokkuvõte

- Ükskõik millist võtet kasutada, on sügiseks ikkagi pered nakatunud lestadest.
- Parim tulemus oli ehk Beevitali ja lesehaudme väljalõikamisel.
- Tõrje Beevitaliga erilist efekti lõpptulemusena ei andnud. Plahvatuslik lestade arvukuse tõus oli juuli lõpus-augustis. Põhjus võis olla ka selles, et pered olid tugevad, haue 16-17 kärjel, tõrjet oli keeruline teha. Arvestada tuli ka sellega, et Beevitali oli mul piiratud kogus.
- Tõrjed on alati õigustatud ja vajalikud, eriti kui võrdlen oma mesila tervislikku seisundit, meetoodangut, rahulikumat meeleolu ja elujõudu nende mesilatega, kus tõrjet teha.
- Arusaamatu on mõnel perioodil lestade leiud. Järgnevatel perioodidel lestad kadusid.
- Pere, kus eelmisel aastal toodi 16. Juunil välja väärastunud tiibadega noormesilasi ja hiljem enam lestadega probleeme polnud oli ka sel aastal peaaegu lestavaba. Huvitav kas see jätkub ka järgmisel aastal. Ema algmaterjal on saanud Väike-Veerksust, kus selline pere (lestavaba) oli juba pikka aega.
- Tõrje peaks olema regulaarne, mitte kaootiline

Lisan:

Eelmisel aastal avastasin mesila Väike-Veerksus, kus ei tehtud tõrjet aga pered olid terved. Antud mesilast tõin ka endale järglased oma mesilasse. Kahjuks toimus salajane ema vahetus. Materjal läks kaduma. Väike-Veerksu mesilast jäi järele ainult üks hingitsev pere. Mesinik, 87-aastane mees ei suutnud oma perede eest enam hoolitseda ja jättis talvepessa rapsimee. Pered, peale ühe, hukkusid. Tõin emadekasvatuseks algmaterjali ka omale, tulemus lestade osas tahab veel kontrollimist.

Miks seal Väike-Veerksu mesilas polnud toona lesti?

- ehk oli selline liik, tugeva puhastustahtega, vastupidav
- mesila oli isoleeritud. Ümbruskonnas umbes 3 km raadiuses polnud teisi mesilaid.
- paljundus toimus ainult oma mesila materjaliga

- P.S. Pered antud mesilas olid natuke tigidamad, kuid minu mesilas on selle, Veerksu ema järglased igati normaalsed.
- mais ilmusid karvutud mesilased, keda ei tapetud, kuid tarru ei lastud. Kas oli tegemist viirushaigete mesilastega? Pärast ema vahetust (kraini-itaalia ristan) probleem lahenes. Sama probleem on olnud ka ümbruskonna mesilates, ainult üksikutes peredes, mitte massiliselt. Ükskõik millist tõrjet teha, on lestade arvukus ikkagi kontrolli all. Tõrje olgu regulaarne.

Aruande koostas : Raimo Kiudorf